

NOTA DE PREMSA

comunicacio@iphes.cat
www.iphes.cat

L'IPHES-CERCA organitza un seminari d'arqueobotànica per valorar com les diferents àrees d'aquesta disciplina poden ajudar a identificar canvis al clima i les respostes que es van adoptar als sistemes d'organització i producció de les societats del passat

Tarragona, 22 d'octubre de 2022. Entre el 15 i el 20 d'octubre s'està duent a terme el 5è Seminari d'Arqueobotànica organitzat per l'IPHES-CERCA i amb la col·laboració de la Universitat Pompeu Fabra. Aquest seminari, que enguany recupera la presencialitat, té com a objectiu principal posar en comú i debatre sobre els principals temes i reptes de l'arqueobotànica així com a ser un punt de trobada per a totes aquelles investigadores i investigadors que desenvolupen la seva recerca en aquest àmbit.

Aquesta nova edició de seminari s'ha titulat **Canvi climàtic i resiliència. Perspectives des de l'Arqueobotànica**, ja que pretén debatre i presentar els canvis climàtics i de paisatge que s'han anat produint al llarg del temps i, sobretot, com aquests canvis varen ser un dels motors de transformació i adaptació de les formes de producció i d'organització per part de les societats del passat. I és que l'arqueobotànica és una àrea de coneixement de l'arqueologia que permet entendre la vegetació i el clima del passat, així com l'ús i gestió que se'n feia de les plantes per diferents propòsits com l'alimentació humana i animal, l'ús com a combustible o com un element constructiu o tecnològic. Aquest coneixement s'adquireix a través de

diferents disciplines com la palinologia, que estudia els pòl·lens i els palinomorfs no pol·línics; l'antracologia, encarregada dels carbons; la fitololitologia, dels fitòlits, i la carpologia, que estudia els fruits i les llavors. Amb tot aquest conjunt d'eines, també es pot saber com han estat les relacions dels humans amb les plantes per entendre aspectes com la dieta, el combustible, les activitats agropastorals, etc. durant tots els períodes de la prehistòria fins al present.

A l'IPHES-CERCA aquestes disciplines hi tenen un pes molt important i per aquest motiu s'organitza el 5e Seminari d'Arqueobotànica de la mà de la Dra. Marian Berihuete-Azorín (investigadora Marie Skłodowska-Curie de l'IPHES-CERCA) i la Dra. Céline Kerfant (investigadora postdoctoral de la Universitat Pompeu Fabra). En aquesta edició, el Seminari amb comptat amb la participació d'una vintena de persones procedents de la Universitat de Barcelona, de la Universitat Pompeu Fabra, Universitat de Cantàbria i del propi IPHES-CERCA així com de la Leiden University, Museum National d'Histoire Naturelle i la Universidade de Oporto.

Com és habitual, en el marc d'aquest seminari s'ha realitzat una jornada de posada en comú de presentació de treballs de recerca en curs o ja finalitzades. Aquesta jornada s'ha dut a terme el dimarts 18 d'octubre i s'han presentat 10 comunicacions, en les quals s'ha posat sobre la taula temes diversos relacionats amb la importància de l'arqueobotànica per conèixer la resiliència de les societats del passat davant dels canvis del clima i del paisatge. En aquest sentit, s'han presentat comunicacions relacionades amb les últimes novetats relacionades amb disciplines com la etnobotànica, la fitololitologia, l'antracologia, etc., però també s'han presentat estudis de cas de jaciments arqueològics i experimentacions relacionades amb els combustibles vegetals.

Canvi climàtic i resiliència. Perspectives des de l'Arqueobotànica

18 d' Octubre: 9:45- 14:30 h

https://teams.microsoft.com/j/1/meetup-join/19%3ameeting_ZT5MDg40WU4ZTY5S000Tc0LTh0G0EThUZYjcM2UzOWUz%40thread.v2/0?context=%7b%22id%22%3a%22f31296b-3e82-4c6e-82a9-a8e403a42b11%22%2c%22oid%22%3a%22c19c3a5c-1501-4e65-9afa-fbe8c43997e7%22%7d&El texto del párrafo

- 9:45 h • Céline i Marian, Introducció
- 10:00 h • Frances Burjachs i Jordi Revelles, Palinologia i Clima
- 10:15 h • Andrés Robledo, Ambients de foc: avaluant la incidència dels incendis forestals al paisatge serrà de la regió central d'Argentina i les seves implicacions per als llocs arqueològics de l'Holocè
- 10:30 h • David Rodríguez Antón, Phytolith in and out archaeo sites: an emerging tool for comprehensive past environmental changes and human resilience in temperate mountain areas in the long term
- 10:45 h • Celine Kerfant, Anatomía comparativa y etnobotánica: Aplicaciones en la vida diaria y local
- 11:00 h PAUSA CAFÉ: hi haurà de tot, no cal que porteu res
- 12:00 h • Ethel Allué, Sabrina Bianco, Laura Bricio, Tomás Fernández-Iriarte i Bàrbara Mas, Antracologia y cambio climático: una síntesis de los estudios sobre energía y transformación de los bosques desde la prehistoria hasta época histórica
- 12:15 h • Tomas Fernandez Iriarte, El aprovisionamiento de combustible durante el Paleolítico medio en el Noreste de la península Ibérica.
- 12:30 h • Bàrbara Mas, Lluvia, frío y brasas: Magdalenenses en tiempos revueltos
- 12:45 h • Kate Carver, For everything there is a season: a paleoethnobotanical approach to plant management in the Neolithic farming community of La Draga (Banyoles)
- 13:00 h • Blanca Garay, Tafonomía de los restos arqueobotánicos de *Pinus* sp. en la Península Ibérica en la Prehistoria. Experimentos de carbonización.
- 13:00 h • Marian Berihuete, CHUFA. Characterizing Underground storage organs for their Archaeological investigations. Éxitos y fracasos

Programa de les diferents comunicacions presentades en el 5è Seminari d'Arqueobotànica

Fotografia de la sessió de posada en comú que es va dur a terme a la seu de l'IPHES-CERCA el passat 18 d'octubre. Fotografia de Patricia Marín.

Paral·lelament a la sessió de posada en comú i també en el marc del 5è Seminari, els assistents han participat a una sortida de camp. Concretament, el passat 15 d'octubre es va dur a terme un passeig etnobotànic pel Castellet de Foix de la mà de l'Anna Homs, experta en cistelleria i teixit de fibres. A través de les explicacions de l'experta, els assistents van tenir l'oportunitat de conèixer de primera mà quines plantes es poden fer servir per a l'obtenció de fibres, com i quan recol·lectar-les i com processar-les per poder fer-les treballables.

Fotografia del passeig etnobotànic pel Castellet de Foix de la mà de l'Anna Homs. Fotografia de Marian Berihuete

Finalment, el programa del Seminari d'enguany es tancarà avui 20 d'octubre amb la conferència *A deep history of human adaptation and changing climate on the Eastern Tibetan Plateau* que impartirà la Dra. Jade d'Alpoim Guedes, professora de la Universitat de Califòrnia, San Diego (UCSD).

Tant les comunicacions del Seminari com la conferència de la professora Dra. Jade d'Alpoim estan disponibles al canal de Youtube de l'IPHES-CERCA a través de l'enllaç següent: <https://bit.ly/Arqueobotànica>